

UNIwersytet Gdański
KATEDRA PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

PRAWO ADMINISTRACYJNE

(ramowy program ćwiczeń)

kierunek: PRAWO i ADMINISTRACJA, studia stacjonarne i niestacjonarne

„(...) studiowanie to przede wszystkim samodzielne zdobywanie wiedzy i rozwiązywanie problemów (...) student już od pierwszego roku powinien zdawać sobie sprawę z tego, że nic go nie zwalnia od samodzielnego poszukiwania odpowiedzi na te pytania i problemy, których nie zrozumiał lub które nadal wydają mu się niejasne”².

² L. Morawski, *Wstęp do prawoznawstwa*, wyd. 13, Toruń 2011, s. 9.

Literatura:

- J. Zimmermann, *Prawo administracyjne*, wyd. 6, Warszawa 2014;
E. Bojanowski, K. Żukowski (red.), *Leksykon prawa administracyjnego. 100 podstawowych pojęć*, Warszawa 2009;
- W. Dawidowicz, *Prawo administracyjne*, Warszawa 1987;
W. Dawidowicz, *Wstęp do nauk administracyjno – prawnych*, Warszawa 1974;
J. Boć (red.), *Prawo administracyjne*, wyd. 13, Wrocław 2010;
Z. Leoński, *Zarys prawa administracyjnego*, wyd. 2, Warszawa 2006
Z. Niewiadomski (red.), *Prawo administracyjne*, wyd. 6, Warszawa 2013
E. Ochendowski, *Prawo administracyjne. Część ogólna*, wyd. 9 Toruń 2013
M. Stahl (red.), *Prawo administracyjne. Pojęcia, instytucje, zasady w teorii i orzecznictwie*, wyd. 5, Warszawa 2013
M. Wierzbowski (red.), *Prawo administracyjne*, wyd. 11 Warszawa 2013;

CZĘŚĆ I

Ustrój organów administracji publicznej.

Podmioty realizujące kompetencje z zakresu prawa administracyjnego.

1. Organy administracji publicznej

1.1. Organy administracji rządowej

1.1.1. Organy administracji rządowej działające na szczeblu centralnym

1.1.1.1. Naczelnne organy administracji rządowej

1.1.1.2. Centralne organy administracji rządowej (w tym organy regulacyjne)

1.1.2. Terenowe organy administracji rządowej

1.1.2.1. Terenowe organy administracji rządowej zespolonej (wojewoda oraz kierownicy zespolonych służb, inspekcji i straży)

- 1.1.2.2. Terenowe organy rządowej administracji niezespólonej
- 1.1.3. Konsul jako organ administracji rządowej działający za granicą państwa
- 1.2. Organy administracji samorządowej
 - 1.2.1. Rada gminy, rada powiatu oraz sejmik województwa jako organy stanowiące i kontrolne
 - 1.2.2. Zarząd powiatu oraz zarząd województwa jako kolegiałne organy wykonawcze
 - 1.2.3. Wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta oraz marszałek województwa jako jednoosobowe organy wykonawcze

2. Inne podmioty realizujące kompetencje z zakresu prawa administracyjnego

- 2.1. Organy administracji państwowej nie podporządkowane organom administracji rządowej (na przykładzie Prezydenta RP)
- 2.2. Samorządy zawodowe (na przykładzie samorządu prawniczego)
- 2.3. Państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne (na przykładzie zakładu administracyjnego)
- 2.4. Organizacje społeczne

Źródła prawa

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. – m.in. art. 2,4, 7, 8, 10, 15–17, rozdz. 5, 6, 7
2. Ustawa z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów
3. Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej
4. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane
5. Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne
6. Ustawa z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej
7. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie
8. Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej
9. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
10. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym
11. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa
12. Ustawa z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych
13. Ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych
14. Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze
15. Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych
16. Ustawa z dnia 4 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie
17. Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym
18. Ustawa z dnia 3 października 1995 r. – Prawo łowieckie
19. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej
20. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Dodatkowe źródła prawa wskazane przez osobę prowadzącą ćwiczenia

CZEŚĆ II

Źródła prawa administracyjnego

1. Pojęcie źródeł prawa administracyjnego

2. Konstytucyjne źródła prawa administracyjnego

3. Konstrukcja kompetencji do stanowienia źródeł prawa administracyjnego

4. Rozporządzenia stanowione przez naczelné organy administracji rządowej jako źródła prawa administracyjnego

5. Prawo miejscowe

5.1. Źródła prawa miejscowego stanowione przez terenowe organy administracji rządowej

5.1.1. Źródła prawa miejscowego stanowione przez organy administracji rządowej zespolonej

5.1.2. Źródła prawa miejscowego stanowione przez organy administracji rządowej niezespolonej

5.2. Źródła prawa miejscowego stanowione przez organy jednostek samorządu terytorialnego

6. Publikacja źródeł prawa administracyjnego

7. Akty normatywne stanowione przez organy samorządów zawodowych i zakładów administracyjnych

8. Kontrola stanowienia źródeł prawa administracyjnego

9. Zasady techniki prawodawczej

Źródła prawa

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. – art. 8–9, rozdział 3, art. 118–124, art. 228 w zw. z art. 234;

2. Ustawa z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych

3. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie

4. Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej

5. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

6. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie

7. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa

8. Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych

9. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”

Dodatkowe źródła prawa wskazane przez osobę prowadzącą ćwiczenia

CZĘŚĆ III

Wybrane zagadnienia z zakresu prawa administracyjnego (materialnego)

DZIAŁ I

Wolności, prawa i obowiązki obywatelskie w porządku prawa administracyjnego

1. Obywatelstwo polskie

1.1. Pojęcie obywatelstwa polskiego

1.2. Zasady ogólne dotyczące obywatelstwa polskiego

1.2.1. Zasada ciągłości

1.2.2. Zasada wyłączności

1.2.3. Zasada niezależności obywatelstwa od zawarcia lub ustania związku małżeńskiego

1.3. Nabycie obywatelstwa polskiego

1.3.1. Nabycie obywatelstwa z mocy prawa

1.3.2. Nabycie obywatelstwa w drodze aktu właściwego organu państwa

1.3.3. Nabycie obywatelstwa przez złożenie oświadczenia i przyjęcie tego oświadczenia przez właściwy organ państwa

1.4. Utrata obywatelstwa polskiego

Źródła prawa

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. – art. 34–37

2. Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim

3. Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji – rozdziały 1–3

4. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka

5. Konwencja z dnia 12 kwietnia 1930 r. w sprawie pewnych zagadnień dotyczących kolizji ustaw o obywatelstwie oraz protokół dotyczący przypadku bezpaństwowości – rozdziały 1–5 (konwencja), art. 1 (protokół)

6. Konwencja z dnia 20 lutego 1957 r. o obywatelstwie kobiet zamężnych – art. 1–3

Dodatkowe źródła prawa wskazane przez osobę prowadzącą ćwiczenia

2. Pozycja prawna cudzoziemców w Rzeczypospolitej Polskiej

2.1. Pojęcie cudzoziemca i kategorie cudzoziemców w obowiązującym prawie polskim

2.2. Warunki przekraczania przez cudzoziemców granicy RP

2.2.1. Dokument podróży i wiza (pojęcie, rodzaje, organy właściwe do ich wydania, zakres obowiązku posiadania dokumentu podróży i wizeny)

2.2.2. Decyzja o odmowie wjazdu

2.3. Prawa i obowiązki cudzoziemca na terytorium RP

2.4. Zezwolenie na pobyt czasowy

2.5. Zezwolenie na pobyt stały

2.6. Zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego WE

2.7. Decyzja o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu

Źródła prawa

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. – art. 37 i 56

2. Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

3. Ustawa z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin

3. Prawo do prowadzenia działalności gospodarczej

3.1. Konstytucyjna zasada wolności gospodarczej

3.2. Regulacja działalności gospodarczej w przepisach prawa administracyjnego

- 3.3. Pojęcie działalności gospodarczej i przedsiębiorcy w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej
- 3.4. Rejestry i ewidencje
 - 3.4.1. Ewidencja Działalności Gospodarczej
 - 3.4.2. Krajowy Rejestr Sądowy
- 3.5. Działalność gospodarcza prowadzona na podstawie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej
 - 3.5.1. Działalność gospodarcza wolna od reglamentacji administracyjnoprawnej
 - 3.5.2. Działalność gospodarcza koncesjonowana
 - 3.5.3. Zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej
 - 3.5.4. Działalność gospodarcza regulowana
- 3.6. Wybrane obowiązki towarzyszące prowadzeniu działalności gospodarczej
- 3.7. Prawo do prowadzenia działalności gospodarczej w ustawach szczególnych (egzemplifikacja)

Źródła prawa

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. – art. 22
2. Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej
3. Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym – rozdziały 1-2
4. Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji
5. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne
6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
8. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
9. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych
10. Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina

Dodatkowe źródła prawa wskazane przez osobę prowadzącą ćwiczenia

4. Prawo do tworzenia fundacji

- 4.1. Pojęcie i podziały fundacji (w tym fundacje publicznoprawne)
- 4.2. Tryb tworzenia fundacji
 - 4.2.1. Oświadczenie o ustanowieniu fundacji
 - 4.2.2. Ustalenie statutu fundacji
 - 4.2.3. Rejestracja fundacji
- 4.3. Kontrola legalności działania fundacji
- 4.4. Przedstawicielstwa fundacji zagranicznych – tworzenie i prowadzenie działalności

Źródła prawa

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. – art. 12
2. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach
3. Ustawa z dnia 5 stycznia 1995 r. o fundacji – Zakład Narodowy imienia Ossolińskich

4. *Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ogłoszenia statutu fundacji – Zakład Narodowy imienia Ossolińskich*
5. *Ustawa z dnia 18 września 2001 r. o fundacji – Zakłady Kórnickie*
6. *Ustawa z dnia 20 lutego 1997 r. o fundacji – Centrum Badania Opinii Społecznej*

Dodatkowe źródła prawa wskazane przez osobę prowadzącą ćwiczenia

5. Prawo do zrzeszania się

- 5.1. Konstytucyjna wolność zrzeszania się
- 5.2. Prawo do zrzeszania się w stowarzyszeniach
- 5.3. Pojęcie i rodzaje stowarzyszeń
- 5.4. Tworzenie stowarzyszeń i stowarzyszeń zwykłych
- 5.5. Kontrola legalności działania stowarzyszeń
 - 5.5.1. Kompetencje starosty w zakresie gromadzenia informacji o działających stowarzyszeniach
 - 5.5.2. Środki reakcji starosty na działania stowarzyszenia niezgodne z prawem
 - 5.5.3. Środki stosowane przez sąd w przypadku stwierdzenia niezgodnego z prawem działania stowarzyszenia
- 5.6. Szczególne rodzaje stowarzyszeń
 - 5.6.1. Związki stowarzyszeń
 - 5.6.2. Stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego
 - 5.6.3. Formy zrzeszania się studentów (stowarzyszenia, samorząd studencki, uczelniane organizacje studenckie)

Źródła prawa

1. *Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. – art. 12, art. 58, art. 172*
2. *Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach*
3. *Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie – art. 4*
4. *Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym – dział IV, rozdział 4*
5. *Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – art. 84*
6. *Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym – art. 75*
7. *Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa – art. 8b*

Dodatkowe źródła prawa wskazane przez osobę prowadzącą ćwiczenia

6. Wolność zgromadzeń

- 6.1. Konstytucyjna wolność zgromadzeń
- 6.2. Zgromadzenia publiczne
 - 6.2.1. Pojęcie zgromadzenia i zgromadzenia publicznego
 - 6.2.2. Prawa i obowiązki organizatorów zgromadzenia publicznego
 - 6.2.3. Kompetencje organów gminy w sprawach zgromadzeń publicznych
 - 6.2.4. Reglamentacja wolności zgromadzeń w przepisach szczególnych

- 6.2.4.1. Zgromadzenia na terenie wyższych uczelni
- 6.2.4.2. Organizowanie i sprawowanie kultu publicznego
- 6.2.4.3. Zgromadzenia na terenach byłych hitlerowskich obozów zagłady

6.3. Imprezy masowe

- 6.3.1. Pojęcie imprezy masowej
- 6.3.2. Reglamentacja administracyjnoprawna organizowania imprezy masowej

Źródła prawa

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. – art. 57
2. Ustawa z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach
3. Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym
4. Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej – art. 15-16
5. Ustawa z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady) – rozdziały 1 i 2
6. Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych
7. Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej – rozdział 4
8. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 – Prawo o ruchu drogowym – art. 65–65i

Dodatkowe źródła prawa wskazane przez osobę prowadzącą ćwiczenia

7. Prawo do zmiany miejsca pobytu

- 7.1. Obowiązki towarzyszące wykonywaniu prawa do zmiany miejsca pobytu w świetle ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych
- 7.2. Pojęcie obowiązku meldunkowego i jego zakres
 - 7.2.1. Zameldowanie i jego charakter prawny
 - 7.2.2. Wymeldowanie i jego charakter prawny
- 7.3. Zmiana miejsca pobytu związana z przekroczeniem granicy państwa
 - 7.3.1. Dokument paszportowy jako dokument uprawniający do przekroczenia granicy państwa
 - 7.3.2. Rodzaje dokumentów paszportowych
 - 7.3.3. Prawo do otrzymania dokumentu paszportowego i jego ustawowe ograniczenia
 - 7.3.4. Odmowa wydania dokumentu paszportowego
 - 7.3.5. Unieważnienie dokumentu paszportowego

Źródła prawa

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. – art. 52
2. Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności
3. Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych
4. Ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych
5. Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej

Dodatkowe źródła prawa wskazane przez osobę prowadzącą ćwiczenia

8. Prawo do zmiany imienia i nazwiska

- 8.1. Zagadnienia ogólne
- 8.2. Podmioty uprawnione do ubiegania się o zmianę imienia lub nazwiska
- 8.3. Decyzja w sprawie zmiany imienia lub nazwiska oraz organ właściwy w sprawach zmiany imion i nazwisk
- 8.4. Zmiana imienia i nazwiska
 - 8.4.1. Przesłanki pozytywnego rozstrzygnięcia wniosku o zmianę imienia i nazwiska
 - 8.4.2. Przesłanki negatywnego rozstrzygnięcia wniosku o zmianę imienia i nazwiska
- 8.5. Skutki prawne zmiany nazwiska dla osób trzecich

Źródła prawa

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. – art. 35
2. Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska

Dodatkowe źródła prawa wskazane przez osobę prowadzącą ćwiczenia

9. Akty stanu cywilnego

- 9.1. Pojęcia stanu cywilnego i rejestracji stanu cywilnego; zdarzenia kształtujące stan cywilny
- 9.2. Charakter prawny aktów stanu cywilnego
- 9.3. Rodzaje aktów stanu cywilnego
- 9.4. Sporządzanie aktu stanu cywilnego, ustalenie treści aktu stanu cywilnego i odtworzenie treści aktu stanu cywilnego
- 9.5. Tryb wprowadzania zmian do treści aktu stanu cywilnego
 - 9.5.1. Wzmianki dodatkowe i przypiski
 - 9.5.2. Sprostowanie i uzupełnienie aktu stanu cywilnego
- 9.6. Unieważnienie aktu stanu cywilnego

Źródła prawa

- Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego*

Dodatkowe źródła prawa wskazane przez osobę prowadzącą ćwiczenia

10. Prawo do informacji publicznej; ochrona danych osobowych i informacji niejawnych

- 10.1. Konstytucyjne gwarancje prawa obywatela do informacji publicznej
- 10.2. Realizacja prawa do informacji w rozwiązaniach ustawy o dostępie do informacji publicznej; granice prawa do informacji publicznej
- 10.3. Pojęcie danych osobowych; dane osobowe zwykłe i wrażliwe
- 10.4. Pojęcie administratora danych osobowych
- 10.5. Przesłanki dopuszczalności przetwarzania danych osobowych zwykłych i wrażliwych
- 10.6. Zasady przetwarzania danych osobowych: zasada świadomej zgody, zasada związania celem przetwarzania, zasada adekwatności i zasada rzetelności

- 10.7. Obowiązki administratora danych związane z przetwarzaniem danych osobowych
- 10.8. Prawa osoby, której dotyczą dane osobowe: prawo do informacji, prawo do żądania uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania lub usunięcia danych osobowych, prawo do żądania zaprzestania przetwarzania danych osobowych, prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych
- 10.9. Organizacja ochrony informacji niejawnych
- 10.10. Klasyfikowanie informacji niejawnych
- 10.11. Dostęp do informacji niejawnych
- 10.12. Udostępnianie informacji niejawnych

Źródła prawa

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. – art. 51, 54, 61 i 74
2. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej
3. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych
4. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych

Dodatkowe źródła prawa wskazane przez osobę prowadzącą ćwiczenia

11. Administracyjnoprawna reglamentacja dostępu do broni

- 11.1. Instytucja pozwolenia na broń
- 11.2. Świadczenie broni (pozwolenie na broń na okaziciela)
- 11.3. Obowiązki związane z posiadaniem broni
- 11.4. Przywóz broni z zagranicy i wywóz broni za granicę

Źródła prawa

Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji

Dodatkowe źródła prawa wskazane przez osobę prowadzącą ćwiczenia

12. Instytucja rejestracji pojazdu w prawie administracyjnym

Źródła prawa

Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 – Prawo o ruchu drogowym – dział III

Dodatkowe źródła prawa wskazane przez osobę prowadzącą ćwiczenia

DZIAŁ II

Wybrane problemy z zakresu gospodarki nieruchomościami i wywłaszczenia nieruchomości. Wybrane problemy z zakresu zagospodarowania przestrzennego i prawa budowlanego.

1. Gospodarka nieruchomościami

- 1.1. Zakres normowania ustawy o gospodarce nieruchomościami
- 1.2. Pojęcie zasobu nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego; organy właściwe w sprawach gospodarowania zasobami nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego
- 1.3. Rozporządzanie nieruchomościami przez Skarb Państwa i jednostki samorządu terytorialnego
 - 1.3.1. Dopuszczalne formy rozporządzania nieruchomościami przez Skarb Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty, na rzecz których rozporządzenia te mogą nastąpić
 - 1.3.2. Trwały zarząd – pojęcie i charakter prawny, tryb oddawania nieruchomości w trwały zarząd

2. Wywłaszczenie nieruchomości

- 2.1. Pojęcie i przedmiot wywłaszczenia
- 2.2. Podstawy wywłaszczenia
- 2.3. Tryb wywłaszczania nieruchomości
- 2.4. Zwrot nieruchomości wywłaszczonej

3. Podział oraz scalenie i podział nieruchomości

4. Instytucja opłaty adiacenckiej

5. Wywłaszczenie nieruchomości w przepisach szczególnych

6. Administracyjnoprawne uwarunkowania nabywania nieruchomości przez cudzoziemców

- 6.1. Zezwolenie na nabycie nieruchomości przez cudzoziemca
 - 6.1.1. Zakres podmiotowy zezwolenia
 - 6.1.2. Zakres przedmiotowy zezwolenia
- 6.2. Skutki nabycia nieruchomości przez cudzoziemca bez zezwolenia
- 6.3. Promesa zezwolenia na nabycie nieruchomości przez cudzoziemca
- 6.4. Wyłączenie obowiązku uzyskania zezwolenia (w tym nabywanie nieruchomości przez podmioty z Unii Europejskiej)

7. Planowanie przestrzenne na szczeblu centralnym i wojewódzkim – ogólna charakterystyka

8. Planowanie przestrzenne w gminie

- 8.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy
 - 8.1.1. Charakter prawny studium
 - 8.1.2. Tryb sporządzania studium
 - 8.1.3. Skutki prawne uchwalenia studium
- 8.2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
 - 8.2.1. Charakter prawny planu miejscowego
 - 8.2.2. Tryb uchwalania planu miejscowego
 - 8.2.3. Skutki prawne uchwalenia planu miejscowego (zmian w planie)
 - 8.2.4. Środki prawne służące weryfikacji projektu planu oraz weryfikacji planu obowiązującego

9. Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

- 9.1. Decyzja o warunkach zabudowy
 - 9.1.1. Ogólna charakterystyka decyzji o warunkach zabudowy

- 9.1.2. Przesłanki wydania decyzji o warunkach zabudowy
- 9.2. Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego
- 9.3. Zależność między treścią decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu a pozwoleniem na budowę

10. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne w przepisach szczególnych

11. Podstawowe zagadnienia prawa budowlanego

- 11.1. Reglamentacja prawa do zabudowy
 - 11.1.1. Pojęcie robót budowlanych
 - 11.1.2. Wykonywanie robót budowlanych
 - 11.1.2.1. Roboty budowlane objęte obowiązkiem uzyskania pozwolenia na budowę
 - 11.1.2.2. Roboty budowlane objęte obowiązkiem zgłoszenia
 - 11.1.2.3. Roboty budowlane wolne od reglamentacji administracyjnoprawnej
- 11.2. Pojęcie samowoli budowlanej i legalizacja samowoli budowlanej

Źródła prawa

1. *Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami*
2. *Ustawa z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców*
3. *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*
4. *Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych*
5. *Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych*
6. *Ustawa z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego*
7. *Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym – rozdział 2b*
8. *Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012*
9. *Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane*
10. *Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi*

Dodatkowe źródła prawa wskazane przez osobę prowadzącą ćwiczenia